

БӨЛІМ: ИНФОРМАТИКА

«ПРОГРАММИСТ» атаулы мамандығының шағын тарихы

ЖАРИЯЛАНДЫ
30.11.2023СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/146977/>

Жай ғана «техник-программисттен» «CAD инженеріне» дейінгі жол

Көбісі ойлайды «программист» бұл — компьютер жөндеп, адам миы түсіне бермейтін бағдарламаларды түсінетін, кез-келген Wi-Fi кілтсөзін тауып алатын және компьютердің ішкі құрылымымен айналысатын адам деп. Бұл әрине өте күлкілі, бірақ ПРОГРАММИСТ бұл жеке бір РУ секілді. Рулар тамырымен әртүрлі атаға бөлінеді ғой, сол секілді. Кезінде, 1940-1950 жылдары калькулятормен айналысатын адамдарды программисттер десе, 1950-1960 жылдары математиктер, 1970-1980 жылдары инженерлер болды. Бірақ қазіргі дүрбелең заманда программисттер заман ағымынан жоғалуда десек те болады.

Программист мамандығы. Барлығы сіз ойлағандай емес

Жоғарыдағыларды қоса фронт-эндтер мен бэкендер, мобильді әзірлеу және тестілеу туралы жазуға болады, бірақ бұлар өте ерекше. Қазіргі ортада «қандай мамандыққа түсесің?» дегенде iOS әзірлеушісі немесе проктолог боламын деген адамды естімейсің, әдетте олар «программист» және «дәрігер» дегенін ғана естисің. Мамандық кейінірек, тәжірибемен келеді. Бірақ бағдарламашы, дәрігер, сәулетші, геолог, т.б. болғың келетінін нық айту үшін мамандықты романтизациялаудан арылып, Сіз 35 жасыңызда да кенеттен IT маманы боламын деп шешсеңіз де оған саналы да мағыналы түрде қарау керек.. Егер біз романс тұрғысынан программисттер туралы айтатын болсақ, онда бұл біздің идеяларымызды кодқа айналдыратын және өмірді жақсартатын, жеңілдететін және ыңғайлы ететін адамдар. Ашығын айтқанда, программисттің жұмысы қарқынды, жиі күнделікті жұмыс.

«Программист» термині веб-дизайнерді, бағдарламалық жасақтаманы әзірлеушілерді, инженерлерді, жүйелік талдаушыларды және т.б. жасыра алады. Осыған қарамастан, барлық программисттерге ортақ бір нәрсе бар — жұмысты немесе ойынды автоматтандыру, ыңғайлы, қарапайым ету, адам талаптарын машиналық кодта жасай білу. Программист компьютерге нұсқаулар жасайды, осы нұсқауларды орындау нәтижесінде қандай да бір мақсатты нәтиже алынады.

Сіз болашақ бағдарламашы екеніңізді ескеруіңіз керек, егер:

Сіздің шабытыңыз іштен шықса, сізге компьютерді басқару процесі ұнаса, сіз тек бағдарламаны (ойын, қолданба) қолданып қана қоймай, оның қалай жұмыс істейтінін, оны өзгертуді білгіңіз келсе.

Сіздің бұдан пайда, кіріс табуыңыз екіталай екенін түсінсеңіз және бағдарламалауды жаңа орс. Иллюзия обмана, ең алдымен сиқыр жасауға деген ұмтылыс: идеяларды кодқа айналдыру мүмкіндігі.

Кез келген бағдарламаны, кез келген веб-сайтты, кез келген мобильді қосымшаны қалай жақсартуға болатынын білсеңіз. Сіз бағдарламадан не қалайтыныңызды нақты білсеңіз және тамаша код жасауды үйренуді армандасаңыз.

Бүгінгі күні програмисттер барлық жерде қажет және бұл үрдіс алдағы 10-15 жылда өзгермейді деп ойлаймын. Программисттер өнеркәсіпте, ғылымда, ғарышта, бизнесте, медицинада, көлікте қажет, тіпті онлайн кассасы бар тігін шеберханасына да қажет (әзіл-қалжыңы былай тұрсын, 1С-Bitrix интернет-дүкеніне тамаша 1С бағдарламашысын немесе әзірлеушісін табу қаншалықты қиын екенін білесіз бе? !). Жалпы, Медресе және Қайырымдылық Институтының өзіне де программисттерге сұраныс бар. Бұл өте жақсы, өйткені сіз бағдарламашы мамандығын таңдап қана қоймай, оны өз құмарлығыңызбен байланыстыра аласыз: химия, биология, механика, коммуникациялар, тіпті тарих пен лингвистика. Оның үстіне, егер сіз бағдарламалық жасақтаманы әзірлеу дағдыларын негізгі бизнес негіздерімен біріктірсеңіз, нарықтағы бағаңыз күрт өседі және бәсекелестік өзгертін болады.

Бүгін, міне мен кезінде «техник-программист» мамандығына түсіп «компьютердің алдында отырамын» деп армандаған адам, олай емес екенін жеткізіп, жоққа шығарайын. Өйткені мен программисттер жүйесін түсіндім. Компьютердің алдында отырамын деп жүріп, компьютердің ішін саяхаттап кетіп, CAD инженериясын меңгеріп алдым. Қазіргі таңда AutoCAD, Fusion, Netfabb бағдарламалары арқылы модель сызып, оны осы әлемге әкеліп фигура қылып отырған жайым бар. Сондықтан IT-маманы боламын деп шешсеңіз, жүйесін түсініп алғаныңыз жөн. Бұл сары нүктелердің ішінен, тек бір сары нүктені таңдау секілді.

Іске сәт!

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.